

Πεθαίνοντας για την Ελλάδα!!!

Γράφει
Ο Ευάγγελος Μαυρογόνατος

Λορέντζος Μαβίλης, Δρίσκο Ηπείρου, 28 Νοεμβρίου 1912:
**«Δεν είχα φανταστεί ποτέ ότι θα είχα την μεγάλη τιμή να πεθάνω
για την Ελλάδα».**

Την 28^η Νοεμβρίου 2020 συμπληρώνονται εκατόν οκτώ χρόνια από τον θάνατο του Λορέντζου Μαβίλη, του Κερκυραίου διανοούμενου και βουλευτή, που έπεσε πολεμώντας στην πρώτη γραμμή για την απελευθέρωση της Ηπείρου.

Στην εξέλιξη του Βαλκανικού Πολέμου στο Δυτικό μέτωπο, ανετέθη η κατάληψη υψωμάτων του Δρίσκου σε ανταρτικές ομάδες εθελοντών.

Σκοπός, να προσβληθεί ο τουρκικός στρατός από τα νότια για να διευκολυνθεί η απελευθέρωση των Ιωαννίνων από τον ελληνικό στρατό.

Εκεί, στο Δρίσκο, τον Νοέμβριο του 1912, γράφονται σελίδες δόξας με αίμα, για την απελευθέρωση ολόκληρης της Ηπείρου.

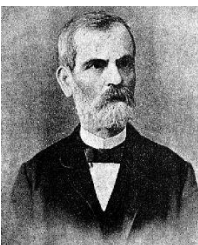
Από τους αρχηγούς των εθελοντών ο ποιητής και βουλευτής, έφεδρος Λοχαγός, Λορέντζος Μαβίλης.

Επίσης, ο Ζακυνθινός πολιτικός (διατελέσας πρόεδρος Βουλής και υπουργός) Αλέξανδρος Ρώμας. Σε εποχές που τα εθνικά μας δίκαια είχαν μεγαλύτερη αξία από κάποια έδρανα...

Ο Λορέντζος Μαβίλης γεννήθηκε στις 6 Σεπτεμβρίου του 1860 στην Ιθάκη, τέσσερα χρόνια πριν την ένωση των Ιονίων νήσων με την Ελλάδα.

Ο πατέρας του, Παύλος, διετέλεσε εκεί πρόεδρος των δικαστηρίων της Ιονίου Πολιτείας.

Μητέρα του ήταν η Κερκυραία Ιωάννα Καποδίστρια - Σούφη, ανιψιά του πρώτου κυβερνήτη Ι. Καποδίστρια και θεία του πρωθυπουργού Γ. Θεοτόκη. Στα γυμνασιακά του χρόνια ο Λορέντζος Μαβίλης φοίτησε στο εκπαιδευτήριο

«Καποδίστριας» στην Κέρκυρα και είχε δάσκαλο τον ελληνιστή Ι. Ρωμανό.

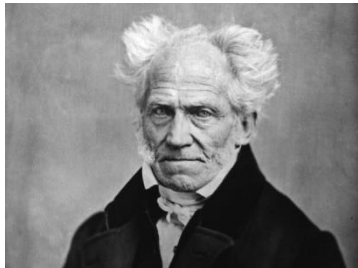
Η γνωριμία του με τον Ιάκωβο Πολυλά (1826-1898), λόγιο και βουλευτή, φίλο και συνεχιστή του πνεύματος του Δ. Σολωμού, θα είναι σημαντικότερη στην πνευματική εξέλιξη του Μαβίλη.

Ο Πολυλάς θα τον μυήσει στο έργο του Σολωμού, στην παγκόσμια λογοτεχνία, στην αγάπη για την δημοτική γλώσσα και στην επιδίωξη της τελειότητας.

Το 1878 γράφει το πρώτο του σονέτο για την πατρίδα:

*Μάννα μου Ελλάδα, τί δεν είσαι τώρα
Σαν πρώτα ορθή, ψηλή, στεφανωμένη
Με δάφνες, τί δεν είσαι με τα δώρα
Της αθάνατης Νίκης στολισμένη*

Το 1879 αφού έχει παρακολουθήσει ένα χρόνο μαθήματα στην Φιλοσοφική Αθηνών, θα μεταβεί στην Γερμανία.

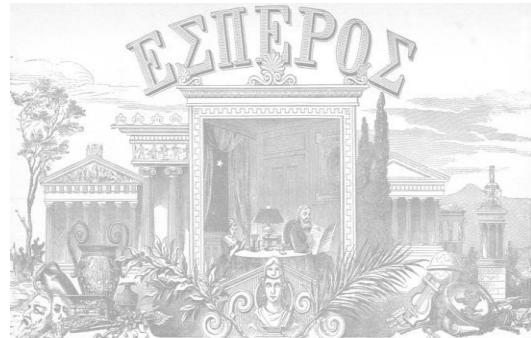

Εκεί θα σπουδάσει φιλοσοφία, γλωσσολογία και σανσκριτική (αρχαία Ινδική φιλοσοφία). Μιλάει αγγλικά, γαλλικά, ιταλικά και γερμανικά.

Επιρροές θα δεχτεί από την ιδεαλιστική φιλο-

σοφία των Καντ και Φίχτε και την σκέψη του Σοπενχάουερ.

Το πρώτο ποίημά του που δημοσιεύθηκε, ήταν το «Εισ τον γυρισμό της» στον μεσσηνιακό τύπο, την 1η Απριλίου 1884.

Ποιήματα και μεταφράσεις του θα δημοσιευθούν στον «Έσπερο» της Λειψίας το 1885, στο «Αττικόν Μουσεϊον» το 1890 - 91, στην «Τέχνη» του Κ. Χατζόπουλου 1989 - 99 και αργότερα στο περιοδικό «Γράμματα» της Αλεξάνδρειας.

Το 1890, με τη διατριβή του για τον βυζαντινό χρονογράφο Σκυλίτση, θα αναγορευθεί διδάκτωρ φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο του Erlangen της Βαυαρίας. Ο Μαβίλης δεν είναι ο φιλόσοφος και ο ποιητής του γραφείου.

Η Ελλάδα και η μεγάλη Ιδέα τον περιμένουν. Είναι ο εθνικιστής του πνεύματος και της δράσεως.

Το 1896, ο Παύλος Μελάς ιδρύει παράρτημα της «Εθνικής Εταιρείας» στην Κέρκυρα.

Ο Μαβίλης γίνεται πρόεδρος του ενός από τα πέντε τμήματά της και εργάζεται με ενθουσιασμό για την οργάνωση των μεγάλων στιγμών που θα ακολουθήσουν.

Το ίδιο έτος δίνεται η πρώτη ευκαιρία για δράση, με την Κρητική Επανάσταση. Με τον φίλο του Κ. Θεοτόκη, με αξιωματικούς οι οποίοι άφησαν κρυφά τις θέσεις του στρατού και με άλλους πολίτες κατεβαίνουν στην Κρήτη. Αντί προσωπικών του αναμνήσεων για την εκεί δράση του, μας έχουν μείνει τα τρία σονέτα του «Κρήτη», «Πλήρωμα Χρόνου» και «Exelsior».

Πλήρωμα Χρόνου

*Οι Τούρκοι είναι θεριά, δεν είναι άνθρωποι.
Για χιλιοστή φορά πάλι σηκώσου!
Το τρισένδοξο θέλει ριζικό σου
Θεριά να σφάξης που τα θρέφει η Ευρώπη.
Πολύ ψηλά, κει που δε φτάνει τόπι
Αφωρεσμένου Τούρκου, Φράγκου, ή Ρώσου,
Είναι στημένο τ' άγιο φλάμπουρό σου
Στου ιδανικού το ουράνιο κατατόπι.
Κι' α σε κρατούν πιστάγκωνα δεμένη,
Κι' α χίλια μύρια βάσανα παθαίνεις,
Μα στο τέλος θε νάβγης κερδεμένη,
εισ' αίμα Ελληνικό και δεν πεθαίνεις.
Αν είναι ένας Θεός δαιοκρίτης,
Συ θα το δείξης, Λευτεριά της Κρήτης.*

Στον ελληνοτουρκικό πόλεμο του 1897, ο Μαβίλης οργανώνει σώμα 70 εθελοντών το οποίο οπλίζει και συντηρεί με δικά του χρήματα.

Ο Λορέντζος Μαβίλης είναι ο κατ' εξοχήν σονετογράφος της ελληνικής ποιήσεως, την οποία οδηγεί σε υψηλότερα σημεία.

Δείγματα σονέτων έχουμε και παλαιότερα, από την συλλογή Κυπριακών ερωτικών ποιημάτων και από την Κρητική περίοδο της νέας ελληνικής λογοτεχνίας.

Ο Δ. Σολωμός έγραψε σονέτα (στα Ιταλικά), όπως και οι λοιποί εκπρόσωποι της επαναστατικής σχολής, αλλά και της Αθηναϊκής (Γ. Δροσίνης, Κ. Παλαμάς, Α. Εφταλιώτης, Ι. Γρυπάρης).

Ο Μαβίλης όμως, είναι ο κύριος εκπρόσωπος του σονέτου. Τα θέματά του αναφέρονται στην μυθική και ιστορική παράδοση και ζωή. Εξυμνεί δε, την Ελλάδα και τη φύση.

Είναι ποιήματα τα οποία πηγάζουν από την καρδιά και απευθύνονται σε καρδιές: «Πατρίδα», «Λήθη», «Ελιά», «Καρδάκι», «Νίκη», «Υπεράνθρωπος», «Καλλιπάτειρα».

Λήθη

*Καλότυχοι οι νεκροί, που λησμονάνε
την πίκρια της ζωής. Όντας βυθίσει
ο ήλιος και το σούρουπο ακολουθήσει,
μην τους κλαις, ο καημός σου όσος και να 'ναι!
Τέτοιαν ώρα οι ψυχές διψούν και πάνε
στης Λησμονιάς την κρουσταλλένια βρύση-
μα βούρκος το νεράκι θα μαυρίσει,
α στάξει γι' αυτές δάκρυ, όθε αγαπάνε.
Κι αν πιουν θολό νερό, ξαναθυμούνται,
διαβαίνοντας λιβάδι' απ' ασφοδίλι,
πόνους παλιούς, που μέσα τους κοιμούνται.
Α δεν μπορείς παρά να κλαις το δείλι,
τους ζωντανούς τα μάτια σου ας θρηνήσουν-
θέλουν – μα δε βολεί να λησμονήσουν.*

Με τον Μαβίλη κλείνει ένδοξα ο κύκλος της Επτανησιακής σχολής, η οποία τόσα προσέφερε στην Ελλάδα και στην ποίησή μας.

Συνεχιστής του εθνικού μας ποιητή Δ. Σολωμού, του ποιητή της «Ωδής» Α. Κάλβου, του εμπνευσμένου από τους ηρωι-

κούς αγώνες του 1821 και πρωτοστάτη της ενώσεως των Επτανήσων Α. Βαλαωρίτη. Επίσης των Γ. Τερτσέτη, Ι. Τυπάλδου, Ιακ. Πολυλά και Γ. Μαρκορά.

Η Επτανησιακή σχολή αποτελεί αδιάψευστο δείγμα του τι θα μπορούσε να προσφέρει πνευματικά όλη η Ελλάδα, αν δεν είχαν μεσολαβήσει τα τετρακόσια χρόνια δουλείας.

Το 1910, ο Μαβίλης εκλέγεται βουλευτής στην αναθεωρητική βουλή. Θα παραμείνει όμως πάντα ιδεολόγος, πολέμιος της φαυλοκρατίας και των συναλλαγών.

Ενημερώνεται για όλα τα θέματα και δεν

λείπει από τις συνεδριάσεις. Ιστορική θα μείνει η ομιλία του στην Βουλή στις 26-2-1911 για την γλώσσα, όπου θα αναφέρει τη φράση: «Χυδαία γλώσσα δεν υπάρχει, υπάρχουν χυδαίοι άνθρωποι».

Η ομιλία εκείνη για το γλωσσικό ζήτημα κατέληγε ως εξής:

«Αφέτε, κύριοι, ελευθερίαν, μόνον ελευθερίαν ζητούμεν, εις τα διάφορα ρεύματα ιδεών.

Εκ της συγκρούσεως αυτών θέλει γεννηθεί ο σπινθήρ, ο οποίος βαθμηδόν μεγενθυνόμενος θα είναι ο ποιητής της φυλής, ο συνενώνων εν εαυτώ πάσαν την θερμότητα και όλον το φως του παρελθόντος της φυλής. Και δι' αυτής της θερμότητος και δι' αυτού του φωτός θα καταυγάσει και θα θερμάνη την φυλήν εις τον δρόμον της προς τον πανύψιστον προορισμόν της».

Το 1912, επιτέλους η Ελλάδα, συνδυάζοντας τα εθνικά όνειρα με την πολεμική οργάνωση και την άξια ηγεσία Στρατού – Βασιλέως - Βενιζέλου, εφορμά για την απελευθέρωση των υποδούλων μελών της.

Ο Μαβίλης, από τον προηγούμενο χρόνο, απευθυνόμενος στον Σ. Θεοτόκη, του γράφει:

«Έχεις δίκιο εις όσα γράφεις, μα η πολιτική του Βενιζέλου είναι εθνική, για τούτο πρέπει να παραβλέψουμε τις αδυναμίες ή τις ασυνέπειες που παρουσιάζει. Όσο για με, αποφάσισα να μην πολιτευθώ άλλο. Θα αποτραβηχθώ απ' την πολιτική και θα περιμένω. Όταν σημάνει η σάλπιγγα θα πάω και εγώ να αφήσω τα ελεεινά μου κότζια σε μια ρεματιά της ονειρεμένης μας Ηπείρου».

Η σάλπιγγα θα σημάνει και ο ελληνικός στρατός στο μέτωπο της Μακεδονίας, μετά από νικηφόρο προέλαση, απελευθερώνει στις 26 Οκτωβρίου του 1912 την Θεσσαλονίκη.

Τον Νοέμβριο η Ελληνική σημαία υψώνεται στον Άγιο Όρος, ελευθερώνεται η Καστοριά και ο ελληνικός στόλος απελευθερώνει την Χίο και την Ίμβρο.

Στο άλλο μέτωπο, για την απελευθέρωση της Ηπείρου, στις 26 Νοεμβρίου του 1912, ένα σώμα εθελοντών υπό τον Αλέξανδρο Ρώμα και τον Λορέντζο Μαβί-

λη, καταλαμβάνει το όρος Δρίσκο και απωθεί τους Τούρκους μέχρι την Ανατολική όχθη της λίμνης των Ιωαννίνων.

Το ελληνικό σώμα το οποίο αποτελείται από Γαριβαλδινούς, Κρήτες, Μανιάτες, μαζί με μια πυροβολαρχία υπό τον Συνταγματάρχη Ματθαίοπουλο, θα αναγκαστεί να υποχωρήσει προ της ισχυρής πίεσεων των Τούρκων και του κινδύνου να κυκλωθεί.

Εκεί στις σκληρότατες μάχες του Δρίσκου, μετά δύο ημέρες, ο 52χρονος Μαβίλης θα δεχθεί σφαίρα και ενώ μεταφέρεται σε πρόχειρο χειρουργείο θα δεχθεί άλλη μία θανατηφόρα στον λάρυγγα.

Έτσι δεν θα προλάβει να συμμετάσχει στην συνέχεια των νικηφόρων επιχειρήσεων της Ηπείρου.

Στην θριαμβευτική είσοδο του ελληνικού στρατού στα Ιωάννινα υπό τον διάδοχο αρχιστράτηγο Κωνσταντίνο τον Φεβρουάριο του 1913, στο Λεσκοβίκι, στο Καλλάκι, στην Πρεμετή και τον Μάρτιο το Αργυρόκαστρο και το Δέλβινο.

Ο Λορέντζος Μαβίλης έγραφε με το αίμα του, στις 28 Νοεμβρίου του 1912, το πιο ωραίο ποίημά του για την Τιμή, την Δόξα και την Ελευθερία της Φυλής μας.

Τις τελευταίες στιγμές του ο επίσης τραυματισμένος Αλέξανδρος Ρώμας θα του πει: **«Αγαθή η μοίρα σου Λοχαγέ Μαβίλη»**.

Κατακλείδα

Η Λήθη είναι ο χειρότερος θάνατος επωνύμων και ανωνύμων αγωνιστών της Πατρίδας μας, οι οποίοι υπέρβαλαν εαυτόν, για είναι ελεύθερος αυτός ο τόπος, τον οποίο ο Θεός, όταν μοίραζε την γη, τον είχε κρατήσει για τον εαυτόν του, αλλά τον χάρισε στους Έλληνες.

Είναι "Η ΑΙΩΝΙΑ ΕΛΛΑΔΑ", όπου, στον από Αρχαιοτάτων χρόνων χώρο και πολιτισμό της, στρατωνίστηκαν κατά καιρούς βάρβαροι επιδρομείς, που μπορεί να της κατέστρεψαν και να έκλεψαν τα μνημεία της, όμως δεν κατάφεραν να υποδουλώσουν το πνεύμα και τις ψυχές των παιδιών της.